

תוכניות דוגמא math_s2.c, mathsu2a.asm, math_s1.c, mathsula.asm
math_s3.c, mathsu4a.asm.

כל שלושת התוכניות המשלבות הללו עושות אותו דבר: מקבלות 2 מספרים מהמשתמש, מחשבות את ההפרש ביניהם ומדפיסות את התוצאה על המסך. ההבדל היא בדיוק שהם עובדים בו: הראשונה היא ב-float, השנייה היא ב-double והשלישי היא ב-long double.

בכל שלושת התוכניות ההפרש מחושב בפונקציה הכתובה בקובץ אסמבלי טהור בשם math_sub, אך הן נבדלות בהגדרת סוג הפרמטרים ובסוג התוצאה. math_sub תמיד מחזיר את תוצאת החיסור ב-ST(0), כי כאשר פונקציית Turbo C מחזירה תוצאה ממשיית היא מוחזרת ב-ST(0) בלי קשר לשאלה אם מדובר ב-double, float או long double.

המימושים של math_sub ב-mathsula.asm וב-mathsu2a.asm הוא המימוש של ההפרש ב-float וזו ב-mathsu2a.asm הוא המימוש של ההפרש ב-double ממשות את אותו האלגוריתם. בשני הריצות מדובר במהלך של טעינת 325.89 לתוך ST(0) ולאחר החסרת 542.67 יהיה ב-ST(0) המספר -216.78.

שני המימושים הללו נבדלים רק בשתי שורות:

ב-mathsula.asm

```
FLD  DWORD PTR [BP+4]
FSUB  DWORD PTR [BP+8]
```

ב-mathsula.asm

```
FLD  QWORD PTR [BP+4]
FSUB  QWORD PTR [BP+12]
```

לפיכך ההבדל בין 2 המימושים הוא בצורת ההתייחסות לפרמטרים והצורך להביא בחשבון את גודלם במחסנית. זאת משום ששיטת החישוב כאן עקרונית זהה: התוכנית קוראת את המספר הראשון מהמחסנית לתוך ST(0) ומחסירה ממנו את המספר השני ממקומו במחסנית. זאת משום שניתן להחסיר מספרים ממשיים 32 ו-64 בזיכרון ביט מ-ST(0).

כל זה לא נכון אם מדובר חישוב הפרש של מספרים long double. במקרה הזה חייבים לקרוא את שני המספרים לתוך אוגרי המעבד המתמטי ולבצע את ההפרש שם. ואכן המימוש של החיסור בקובץ mathsu4a.c הינו

```
FLD TBYTE PTR [BP+4]
FLD TBYTE PTR [BP+14]
FSUB
```

שים לב שחשוב הסדר של טעינת האופרנדים וש-FSUB ללא אופרנדים עושה POP אוטומטי ומשחרר את ST(1) כפי שהדבר נחוץ. לפיכך המהלך המתרחש בזמן הריצה של התוכנית הינו:

שלב ראשון

```
ST(0) 325.89
ST(1) ריק
```

שלב שני

```
ST(0) 542.78
ST(1) 325.89
```

שלב שלישי

```
ST(0) -216.78
ST(1) ריק
```

נקודות נוספות שיש לשים לב אליהן:

- בכדי שהאסמבלר יכיר בפקודות מכונה של המעבד המתמטי יש לצין הנחיה מתאימה כמו 387, .87, .8087. וכו'.

- אי אפשר לציין 387. לבד בלי 386. קודם ובצורה דומה להנחיות דומות (87. היא יוצא דופן בכלל הזה).

- התוכניות האסמבלי נכתבו באסמבלי סטנדרטי לא משום שיש צורך מיוחד בכך ולא משום שיש שיקול מיוחד בהקשר של תכנות המעבד המתמטי, אלא בכדי להמחיש גם את הנושא הזה בקורס.

- כאשר משלבים תוכנית אסמבלי סטנדרטי בתוכנית Turbo C חייבים לבחור את שמות הסגמנטים ש-Turbo C בוחר, וחלק מאותם המאפינים. סגמנט הקוד של תוכנית האסמבלי נקרא _TEXT משום שזהו השם ש-Turbo C בוחר, ומאפינים נוספים שחייבים להבחר הם PUBLIC ו-'CODE'. הנוהג לכנות את הסגמנט הביצועי בשם (הלא מוצלח לדעת רבים) text segment הוא כנראה נוהג מראשית ימי המחשבים, שקשור כנראה לשיטת העבודה של תכנות באותם ימים.

```

/* math_s1.c -
    Call math_sub (assembler, math co-processor) */

#include <stdio.h>

extern float math_sub(float u, float v );

void main(void)
{
    float x, y, z;

    puts("Enter two reals:");
    scanf("%f %f", &x, &y);
    z = math_sub(x, y );
    printf("\n%f - %f = %f\n", x, y, z);
} /* main */

```

E:\>math_s1

Enter two reals:

325.89 542.67

325.890015 - 542.669983 = -216.779968

E:\>

```

;   mathsula.asm - implement assembler C-callable procedure
;   float math_sub( float u,   float v ).
;                   [BP+4]     [BP+8]
;
; Result returned in ST
;
    ASSUME CS:_TEXT
;
    PUBLIC _math_sub
;
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
    .386
    .387
_math_sub PROC NEAR
;
    PUSH BP                      ; Preserve BP register
    MOV  BP,SP
;
    FLD  DWORD PTR [BP+4]        ; Read u into ST
    FSUB DWORD PTR [BP+8]        ; ST = ST - v
;
    POP  BP                      ; Restore BP
    RET                          ; Return to caller
_math_sub ENDP
_TEXT ENDS
    END

```

```
/* math_s2.c -  
    Call math_sub (assembler, math co-processor) */  
  
#include <stdio.h>  
  
extern double math_sub(double u, double v );  
  
void main(void)  
{  
    double x, y, z;  
  
    puts("Enter two reals:");  
    scanf("%lf %lf", &x, &y);  
    z = math_sub(x, y );  
    printf("\n%lf - %lf = %lf\n", x, y, z);  
  
} /* main */
```

E:\>math_s2

Enter two reals:

325.89 542.67

325.890000 - 542.670000 = -216.780000

E:\>

```

;   mathsu2a.asm - implement assembler C-callable procedure
;   float math_sub( double u,   double v ).
;                   [BP+4]       [BP+12]
;
; Result returned in ST
;
;   ASSUME CS:_TEXT
;
;   PUBLIC _math_sub
;
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
    .386
    .387
_math_sub PROC NEAR
;
;   PUSH BP                      ; Preserve BP register
;   MOV  BP,SP
;
;   FLD  QWORD PTR [BP+4]        ; Read u into ST
;   FSUB QWORD PTR [BP+12]      ; ST = ST - v
;
;   POP  BP                      ; Restore BP
;   RET                          ; Return to caller
_math_sub ENDP
_TEXT ENDS
END

```

```

/* math_s3.c -
    Call math_sub (assembler, math co-processor) */

#include <stdio.h>

extern long double math_sub(long double u, long double v );

void main(void)
{
    long double x, y, z;

    puts("Enter two reals:");
    scanf("%Lf %Lf", &x, &y);
    z = math_sub(x, y );
    printf("\n%Lf - %Lf = %Lf\n", x, y, z);
} /* main */

```

```

E:\>math_s3
Enter two reals:
325.89  542.67

325.890000 - 542.670000 = -216.780000

E:\>

```

```

; mathsu3a.asm - implement assembler C-callable procedure
; long double math_sub(
;     long double u, long double v ).
;     [BP+4]         [BP+14]
;
; Result returned in ST
;
    ASSUME CS:_TEXT
;
    PUBLIC _math_sub
;
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
    .386
    .387
_math_sub PROC NEAR
;
    PUSH BP                    ; Preserve BP register
    MOV  BP,SP
;
    FLD  TBYTE PTR [BP+4]      ; Read u into ST
    FLD  TBYTE PTR [BP+14]     ; ST = v, ST(1) = u
    FSUBP ST(1),ST             ; ST(1) = ST(1) - ST,
                                ; pop (ST = ST(1), ST(1) = Empty)
    POP  BP                    ; Restore BP
    RET                         ; Return to caller
_math_sub ENDP
_TEXT ENDS
    END

```



```

; mathsu4.asm - implement assembler C-callable procedure
; long double math_sub(
;     long double u, long double v ).
;     [BP+4]         [BP+14]
;
; Result returned in ST
;
;     ASSUME CS:_TEXT
;
;     PUBLIC _math_sub
;
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
    .386
    .387
_math_sub PROC NEAR
;
    PUSH BP                ; Preserve BP register
    MOV  BP,SP
;
    FLD  TBYTE PTR [BP+4]  ; Read u into ST
    FLD  TBYTE PTR [BP+14] ; ST = v, ST(1) = u
    FSUB                                ; ST(1) = ST(1) - ST,
                                ; pop (ST = ST(1), ST(1) = Empty)
    POP  BP                ; Restore BP
    RET                    ; Return to caller
_math_sub ENDP
_TEXT ENDS
    END

```

ביצוע השוואות במעבד המתמטי

אחד התפקידים של המעבד המתימטי הוא לתמוך בהשוואות בין מספרים ממשיים: כלומר לדעת בין שני מספרים (שלפחות אחד מהם, מן הסתם, ממשי) האם הם שווים, או האם הראשון גדול מהשני וכו'. התהליך אינו לחלוטין פשוט.

לפני שנכנס לפרטים של איך זה עובד ולמה זה נכון, להלן מרשם איך לבצע את השוואה בין שני מספרים.

הדרך המקובלת לבצע השוואה בין שני מספרים הוא כלהלן:

1. הבא לפחות את אחד המספרים לתוך אחד מאוגרי ה-ST(i).

2. השתמש באחד מפקודות ההשוואה (FCOMx, FICOMx)

3. בצע את הפקודת המכונה FSTSW AX

4. בצע את פקודת המכונה SAHF

5. במידה וקיימת אפשרות שהאופרנדים אינם ניתנים להשוואה בדוק זאת על ידי בדיקת ה-PF (על ידי הפקודות JP או JNP).

6. המשך כאילו בצעת את פקודת המכונה CMP על אופרנדים שלמים, אותם אתה מעוניין לפרש כמספרים שלמים חסרי סימן.

לדוגמא, הקוד הבא משווה בין שני משתנים ממשיים בזיכרון Var1 ו-Var2 (32 או 64 ביט, נניח), כאשר הוא מציב לתוך CX את הערך 1 אם $Var1 > Var2$. לצידו ישנו קוד מקביל למצב שבו Var1 ו-Var2 היו משתנים שלמים חסרי סימן 32 ביט:

```
MOV CX,1
```

```
FLD Var1  
FCOMP Var2  
FSTSW AX  
SAHF
```

```
JA Skip1  
MOV CX,0  
Skip1:
```

```
MOV CX,1
```

```
MOV EDX,Var1  
CMP EDX,Var2
```

```
JA Skip1  
MOV CX,0  
Skip1:
```

שים לב בשימוש ב-JA ולא ב-JG.

מנגנון ההשוואה.

בתוך ה-Status Word קיימים ארבע ביטים הקרויים C0, C1, C2, C3.

כאשר מתבצע השוואה, הביטים C0, C2, C3 הם שמכילים את תוצאת ההשוואה.

C2 משקף מצב שבו האיברים שנעשו בהם השוואה אינם ניתנים להשוואה (ערכים מיוחדים של NaN, אינסוף)

C0 ו-C3 מכילים את תוצאות ההשוואה (בהנחה שהאופרנדים היו תקינים).

C3 הוא למעשה ה-Zero Flag של המעבד המתימטי: $C3 = 1$ פירושו שהאופרנדים היו שווים.

$C0 = 1$ אם האופרנד השני (Var2 בדוגמא) גדול מהראשון. האופרנד הראשון הוא בדרך כלל ST(0).

לפיכך אפשר לסכם את משמעות הביטים C0, C2, C3 בטבלה הבאה:

C3	C2	C0	משמעות
0	0	0	אופרנד ראשון < אופרנד שני
0	0	1	אופרנד ראשון > אופרנד שני
1	0	0	אופרנד ראשון == אופרנד שני
1	1	1	אופרנדים בלתי ניתנים להשוואה

בפועל, בדרך כלל נתעלם מהנושא של אופרנדים "בלתי ניתנים להשוואה". בדרך כלל באחריות המתכנת לדאוג לכך שפקודות ההשוואה יופעלו רק על אופרנדים תקינים. כשמצמצמים את הטבלה האחרונה תוך ויתור על ה-PF והאפשרות של בלתי ניתנים להשוואה, מקבלים

C3	C0	משמעות
0	0	אופרנד ראשון < אופרנד שני
0	1	אופרנד ראשון > אופרנד שני
1	0	אופרנד ראשון == אופרנד שני

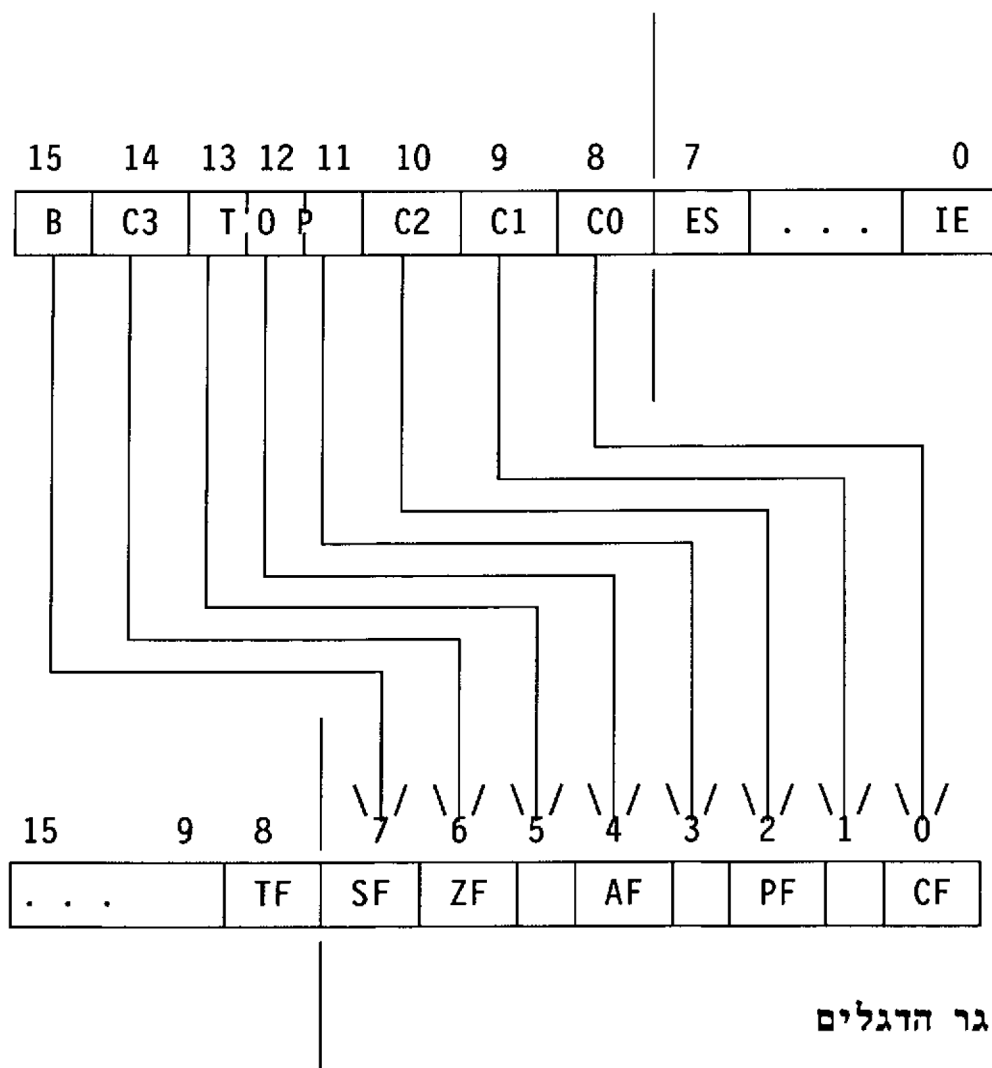
מה שממחיש את תסריט ש-C3 מתנהג כמו ZF ו-C0 מתנהג כמו carry (או יותר נכון borrow) בכל הקשור להשוואה בין מספרים ממשיים, כאילו היו מספרים חסרי סימן.

הפקודה FSTSW AX מעביר את תוכן ה-Status Word לתוך AX.

הפקודה SAHF מעתיקה את AH לתוך החלק התחתון של אוגר הדגלים. במידה ו-AX מכיל את תוכן ה-Status Word, משמעות הדבר יהיה ש-PF יקבל את הערך של C2, ZF יקבל את הערך של C3, ו-CF יקבל את הערך של C0.

המשמעות של פעולת ה-SAHF + FSTSW AX

ה-Status Word של המעבד המחמטי

כהערות אגב נוסף את הפרטים הבאים על C0 - C3:

ל-C1 אין תפקיד בהשוואה בין מספרים.

ל-C1 יש מספר תפקידים. במקרים של ביצוע פעולה חוקית שמחייב עיגול (למשל חישוב 1/3) הערך שלו משקף את סוג העיגול שהתבצע בפועל (עיגול כלפי מעלה C1 = 1, כלפי מטה C1 = 0).

ל-C1 יש גם תפקיד בפענוח מקרה של Stack Fault (0 במקרה של Underflow, 1 במקרה של Overflow). כלומר תפקידו לאפשר הבדלה בין מצב שניסינו להכניס איבר תשיעי למחסנית (Stack Overflow) נניח ע"י FLD לבין מצב שניסינו לרוקן מהמחסנית יותר איברים משהיו בה (Stack Underflow) נניח ע"י FCOMPP כאשר היה רק ערך אחד במחסנית.

ל-C0, C1, C3 יש גם תפקיד מיוחד בפקודות FPREM ו-FPREM1: הם מכילים את הביטים הכי פחות משמעותיים של התוצאה (C2 מקבל 0 בפקודות הללו). לא נכנס לזה כאן.

סיכום

המנגנון מתנהל כך: ביצוע אחת מפקודות ה-FCOM קובע את ערכי ה-C0, C2, C3, הפקודה FSTSW AX מעבירה את הערכים ל-AX והפקודה SAHF מעבירה אותם משם לדגלים C3, CF = C0, PF = C2, ZF = C3. בדיקת PF מאפשר לנו לגלות שהבדיקה היתה בין אופרנדים שאינם ניתנים להשוואה. במידה שזה לא היה המקרה (או שמראש אין אפשרות כזו) ZF = 1 משקף מצב של שיוון ובמידה ו-ZF = 0 אזי CF משקף מי מהאופרנדים גדול יותר: CF = 0 הראשון, CF = 1 השני. קצת אנליזה תראה שזה בדיוק המצב של השוואות בין מספרים חסרי סימן, כאשר CF משקף אפשרות של Borrow של חיסור חסרי סימן.

כמובן שאפשר גם לבדוק את ערכי הביטים ישירות לאחר הפקודה FSTSW AX ע"י הפקודות TEST או AND. אחת מתוכניות הדוגמא שבהמשך מממשת את האפשרות הזו.

תוכניות דוגמא ccomp1.c, mcl.asm, ccomp2.c mc2.asm, ccomp3.c mc3.asm
mc3.asm

מטרת התוכניות המשולבות הזו להמחיש את נושא השוואת 2 מספרים ממשיים במעבד המתמטי.

התוכניות הראשית הכתובה ב-C מקבלת 2 מספרים מהמשתמש כפרמטרים לתוכנית ראשית וקוראת לפונקציה האסמבלי comp להשוות ביניהם. comp מחזירה תוצאה שלמה 0 אם שניהם שווים, 1 אם הפרמטר הראשון גדול מהשני ו-1- אם הפרמטר השני גדול מהראשון. ההנחה היא ששני המספרים הממשיים תקינים, לא מביאים בחשבון את האפשרות של "לא ניתנים להשוואה". הזוג ccomp1.c ו-mcl.asm מימש את החישוב ב-float, הזוג ccomp2.c ו-mc2.asm מימש את החישוב ב-double ו-ccomp3.c ו-mc3.asm מימש את החישוב ב-long double.

אשר למימוש של עצמם, הם נעשים לפי המרשם של השוואות מספרים במעבד המתמטי שתואר קודם. התוכניות mcl.asm ו-mc2.asm מנצלות את העובדה שניתן בפקודה FCOMP להשוות מספרים ממשיים 32 ו-64 ביט ישירות מהזכרון ואילו mc3.asm מאחר והיא משווה 2 מספרים 80 ביט, חייבת לטעון את שניהם לאוגרי המעבד ומבצעת שם את הפקודה FCOMPP. שימו לב לסדר הטעינה של המספרים ב-mc3.asm. על מנת לשמר ב-mc3.asm את אותה פקודת הסתעפות (JBE) כמו ב-mcl.asm ו-mc2.asm, התוכנית טוענת למעבד קודם את המספר השני ורק אחריו את המספר הראשון. בתוכנית הדבר בא לידי ביטוי בשורות

```
FLD TBYTE PTR [BP+14] ; ST(0) = p1
FLD TBYTE PTR [BP+4]
FCOMPP ; Compare p1 with p2, pop twice
```

זאת משום שהפקודה FCOMPP משווה את ST(0) לעומת ST(1).

מעניין לעשות אנלוגיה למצב שבו נניח היינו רוצים לממש רוטינה דומה המחזירה אותה תשובה נניח אם היינו משווים 2 מספרים אי שליליים 32 ביט.

FLD DWORD PTR [BP+4]	MOV EAX,[BP+4]
FCOMP DWORD PTR [BP+8]	CMP EAX,[BP+8]
FSTSW AX	
SAHF	
JBE Not_Above	JBE Not_Above
MOV AX,1	MOV AX,1
JMP SHORT Finish	JMP SHORT Finish
Not_Above:	Not_Above:
JE Equal	JE Equal
MOV AX,-1	MOV AX,-1
JMP SHORT Finish	JMP SHORT Finish
Equal:	Equal:
MOV AX,0	MOV AX,0
Finish:	Finish:
POP BP	POP BP
RET	RET

הערה: "JMP SHORT" מנחה את האסמבלר לבחור את הגרסה של -128 $+127$ של JMP. במקרה של הסתעפות קדימה זה מיעל במשהו את הקובץ הבינארי שנוצר. זה לא קשור בהכרח למעבד המתמטי. לא נכנס לזה כאן.

```

/* ccomp1.c - compare real numbers */

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

extern int comp( float p1, float p2 );

void main(int argc, char *argv[])
{
    float x, y;
    int cmp_flag;

    if (argc < 3)
    {
        fprintf(stderr, "Usage: ccomp1 real1 real2\n");
        exit(1);
    }

    sscanf(argv[1], "%f", &x);
    sscanf(argv[2], "%f", &y);

    cmp_flag = comp(x,y);

    if ( cmp_flag == 0 )
        printf("%f == %f\n\n", x, y);
    else
        if ( cmp_flag > 0 )
            printf("%f > %f\n\n", x, y);
        else
            if ( cmp_flag < 0 )
                printf("%f < %f\n\n", x, y);
} /* main */

```

```

E:\>tcc ccomp1.c mc1.asm
Turbo C++ Version 3.00 Copyright (c) 1992 Borland International
ccomp1.c:
mc1.asm:
Turbo Assembler Version 3.1 Copyright (c) 1988, 1992 Borland
International

```

```

Assembling file:    mc1.ASM
Error messages:     None
Warning messages:   None
Passes:             1
Remaining memory:   398k

```

```

Turbo Link Version 5.0 Copyright (c) 1992 Borland International

    Available memory 4104476

```

```

E:\>CCOMP1.EXE 432.65 988.22
432.649994 < 988.219971

```

```

E:\>

```



```

; mc1.asm - Compare within the math coprocessor
;
;      int _comp( float p1, float p2)
;                  [BP+4]    [BP+8]
;
;  If p1 = p2,      Return 0
;  If p1 > p2,      Return 1
;  If p1 < p2,      Return -1
;
; FCOMP = Compare and Pop
; Return  C3  C2  C1  C0  Meaning
;         0   0   ?   0   ST > Source
;         0   0   ?   1   ST < Source
;         1   0   ?   0   ST == Source
;         1   1   ?   1   ST is not comparable to source
;
; SAHF - Store AH into flags
;
; Status Word
; -----
; 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0
; -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
; | B | C3 | TOP | C2 | C1 | C0 | ES | SF | PE | UE | OE | ZE | DE | IE |
; -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
;
; PUBLIC _comp
;
; ASSUME CS:_TEXT
;
; _TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
; .386
; .387
; _comp PROC NEAR
;     PUSH BP
;     MOV BP,SP
;     FLD DWORD PTR [BP+4] ; ST(0) = p1
;     FCOMP DWORD PTR [BP+8] ; Compare ST with p2, pop
;     FSTSW AX ; Store comparison result in AX
;
;     SAHF ; Store C3, C2, C0 in Flags register (ZF, PF, CF)
;
;     ; Proceed as we did CMP on two unsigned integer operands
;
;     ; Was ST > ST(1) ( p1 > p2 ) ?
;     JBE Not_Above ; No, more tests
;     MOV AX,1 ; Yes, return 1
;     JMP SHORT Finish
; Not_Above: ; ST <= ST(1)
;     ; Was ST < ST(1) ( p1 < p2 )?
;     JE Equal ; No, ST == ST(1)
;     MOV AX,-1 ; Yes, return 0
;     JMP SHORT Finish
;
; Equal:
;     MOV AX,0 ; ST == ST(1) or incomparable
;
; Finish:
;     POP BP
;     RET
; ENDP _comp
;
; _TEXT ENDS
;
; END

```

```

/* ccomp2.c - compare real numbers */

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

extern int comp( double p1, double p2 );

void main(int argc, char *argv[])
{
    double x, y;
    int cmp_flag;

    if (argc < 3)
    {
        fprintf(stderr, "Usage: ccomp1 real1 real2\n");
        exit(1);
    }

    sscanf(argv[1], "%lf", &x);
    sscanf(argv[2], "%lf", &y);

    cmp_flag = comp(x,y);

    if ( cmp_flag == 0 )
        printf("%lf == %lf\n\n", x, y);
    else
        if ( cmp_flag > 0 )
            printf("%lf > %lf\n\n", x, y);
        else
            if ( cmp_flag < 0 )
                printf("%lf < %lf\n\n", x, y);
} /* main */

```

```

E:\>tcc ccomp2.c mc2.asm
Turbo C++ Version 3.00 Copyright (c) 1992 Borland International
ccomp2.c:
mc2.asm:
Turbo Assembler Version 3.1 Copyright (c) 1988, 1992 Borland
International

Assembling file:    mc2.ASM
Error messages:     None
Warning messages:   None
Passes:             1
Remaining memory:   398k

Turbo Link Version 5.0 Copyright (c) 1992 Borland International

    Available memory 4103660

E:\>ccomp2.exe 321.2 -400.9
321.200000 > -400.900000

E:\>

```

```

; mc2.asm - Compare within the math coprocessor
;
;      int _comp( double p1, double p2)
;                  [BP+4]    [BP+12]
;
;  If p1 = p2,      Return 0
;  If p1 > p2,      Return 1
;  If p1 < p2,      Return -1
;
; FCOMP = Compare and Pop
; Return   C3  C2  C1  C0  Meaning
;          0   0   ?   0   ST > Source
;          0   0   ?   1   ST < Source
;          1   0   ?   0   ST == Source
;          1   1   ?   1   ST is not comparable to source
;
; SAHF - Store AH into flags
;
; Status Word
; -----
; 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0
; -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
; | B | C3 | TOP | C2 | C1 | C0 | ES | SF | PE | UE | OE | ZE | DE | IE |
; -----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
;
; PUBLIC _comp
;
; ASSUME CS:_TEXT
;
; _TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
; .386
; .387
; _comp PROC NEAR
;     PUSH BP
;     MOV BP,SP
;     FLD QWORD PTR [BP+4] ; ST(0) = p1
;     FCOMP QWORD PTR [BP+12] ; Compare ST with p2, pop
;     FSTSW AX ; Store comparison result in AX
;
;     SAHF ; Store C3, C2, C0 in Flags register (ZF, PF, CF)
;
;     ; Proceed as we did CMP on two unsigned integer operands
;
;     ; Was ST > ST(1) ( p1 > p2 ) ?
;     JBE Not_Above ; No, more tests
;     MOV AX,1 ; Yes, return 1
;     JMP SHORT Finish
; Not_Above: ; ST <= ST(1)
;     ; Was ST < ST(1) ( p1 < p2 ) ?
;     JE Equal ; No, ST == ST(1)
;     MOV AX,-1 ; Yes, return 0
;     JMP SHORT Finish
;
; Equal:
;     MOV AX,0 ; ST == ST(1) or incomparable
;
; Finish:
;     POP BP
;     RET
; ENDP _comp
;
; _TEXT ENDS
;
; END

```

```

/* ccomp3.c - compare real numbers */

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

extern int comp( long double p1, long double p2 );

void main(int argc, char *argv[])
{
    long double x, y;
    int cmp_flag;

    if (argc < 3)
    {
        fprintf(stderr, "Usage: ccomp1 real1 real2\n");
        exit(1);
    }

    sscanf(argv[1], "%Lf", &x);
    sscanf(argv[2], "%Lf", &y);

    cmp_flag = comp(x,y);

    if ( cmp_flag == 0 )
        printf("%Lf == %Lf\n\n", x, y);
    else
        if ( cmp_flag > 0 )
            printf("%Lf > %Lf\n\n", x, y);
        else
            if ( cmp_flag < 0 )
                printf("%Lf < %Lf\n\n", x, y);
} /* main */

```

```

E:\users\eytan\asm\braude>tcc -v ccomp3.c mc3.asm
Turbo C++ Version 3.00 Copyright (c) 1992 Borland International
ccomp3.c:
mc3.asm:
Turbo Assembler Version 3.1 Copyright (c) 1988, 1992 Borland
International

Assembling file:    mc3.ASM
Error messages:     None
Warning messages:   None
Passes:             1
Remaining memory:   429k

Turbo Link Version 5.0 Copyright (c) 1992 Borland International

    Available memory 4138012

E:\>CCOMP3.EXE 654.6 32.87
654.600000 > 32.870000

E:\>

```

```

; mc3.asm - Compare within the math coprocessor
;
;      int _comp( long double p1, long double p2)
;                  [BP+4]          [BP+14]
;
;  If p1 = p2,      Return 0
;  If p1 > p2,      Return 1
;  If p1 < p2,      Return -1
;
; FCOMP = Compare and Pop
; Return  C3  C2  C1  C0  Meaning
;          0   0   ?   0    ST > Source
;          0   0   ?   1    ST < Source
;          1   0   ?   0    ST == Source
;          1   1   ?   1    ST is not comparable to source
;
; SAHF - Store AH into flags
;
; Status Word
; -----
; 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0
; ---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+
; | B | C3 | TOP | C2 | C1 | C0 | ES | SF | PE | UE | OE | ZE | DE | IE |
; ---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+
;
PUBLIC _comp
;
ASSUME CS:_TEXT
;
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
.386
.387
_comp PROC NEAR
    PUSH BP
    MOV BP,SP
    FLD TBYTE PTR [BP+14] ; ST(0) = p1
    FLD TBYTE PTR [BP+4]
    FCOMPP ; Compare p1 with p2, pop twice
    FSTSW AX ; Store comparison result in AX
;
    SAHF ; Store C3, C2, C0 in Flags register (ZF, PF, CF)
;
; Proceed as we did CMP on two unsigned integer operands
;
; Was ST > ST(1) ( p1 > p2 ) ?
JBE Not_Above ; No, more tests
    MOV AX,1 ; Yes, return 1
    JMP SHORT Finish
Not_Above: ; ST <= ST(1)
; Was ST < ST(1) ( p1 < p2 )?
JE Equal ; No, ST == ST(1)
    MOV AX,-1 ; Yes, return 0
    JMP SHORT Finish
;
Equal:
    MOV AX,0 ; ST == ST(1) or incomparable
;
Finish:
    POP BP
    RET
ENDP _comp
;
_TEXT ENDS
;
END

```

אריתמטיקה של מספרים שלמים במעבד המתמטי

מלבד התמיכה במספרים ממשיים (64, 32 ו-80 ביט) מעבד המתמטי "תומך" באריתמטיקה של מספרים שלמים 16, 32 ו-64 ביט. מאז ה-386 התמיכה במספרים שלמים 16 ו-32 ביט אולי לא כל כך חשוב, אבל עבור מספרים 64 ביט התמיכה כאן היא משמעותית.

ה"תמיכה" במספרים שלמים במעבד המתמטי הוא במובן מסוים מאד. היצוג של מספרים באוגרי ה-ST(i) הוא תמיד ממשי - תמיד. התמיכה של המעבד מספרים שלמים בא לידי ביטוי בשתי צורות:

1. המרות: המעבד יודע לקרוא אופרנדים בזיכרון בפורמט שלם ולהמיר אותם לממשי, והוא יודע גם לכתוב אופרנדים לזיכרון בפורמט שלם תוך המרה מהפורמט הממשי שמשתמש המעבד.

2. ישנם מספר (קטן) של פקודות מכונה בתוך המעבד המדמות פעולות על מספרים שלמים בפורמט הממשי שהמעבד משתמש. דוגמאות לכך הם FRNDINT, FPREM, FPREM1.

תמיכה מסוג 1. הוא העיקר. המעבד מאפשר לכתוב קוד הקרוא מספר שלם לתוך המעבד, לפעול עליו כמספר ממשי ולכתוב את התוצאה לזיכרון כמספר שלם. גם 1. וגם 2. מסתמכים למעשה על העובדה שהיצוג של מספר שלם כממשי הוא מדויק. היצוג של של המספר השלם 23 הוא 23.0, ולא 22.9999 ולא 23.0001 וכו'. בעוד שקריאת מספרים שלמים לתוך המעבד היא, איפוא, פעולה נעדרת בעתיות, כתיבה של מספר ממשי לזיכרון עשויה להיות כרוכה בעיגול המספר, והמתכנת עשוי להיות במצב שעליו לדאוג לכך שיהיה עיגול מהסוג שהוא מעוניין בו, אם על ידי הוספה / הפחתה של חצי או מניפולציה של ה-Control Word של המעבד המתמטי. כל הפקודות הללו פועלות על אופרנד בזיכרון, שכן בתוך המעבד - הכל ממשי.

הפקודה הקוראת לתוך המעבד מהזיכרון מספר בפורמט שלם נקרא FILD (להבדיל מ-FLD שקוראת מהזיכרון מספרים בפורמט ממשי). הפקודות הכותבות לזיכרון מספר בפורמט שלם נקראים FIST, FISTP (להבדיל מ-FST, FSTP שכותבות מספר בפורמט ממשי). עבור אופרנדים של זיכרון 16-32 ביט ניתן גם לבצע פעולות אריתמטיות שאחד האופרנדים (אופרנד מקור בלבד, לא יעד, כלומר אופרנד קריאה בלבד) הוא מספר בזיכרון בפורמט ממשי: FIADD, FISUB, FISUBR, FIMUL, FIDIV, FIDIVR. אופרנדי זיכרון שלמים בני 64 ביט נתמכים אך ורק בפקודות FILD ו-FISTP. יתר הפקודות תומכות רק באופרנדי זיכרון 16 ו-32 ביט בלבד.

לפיכך, אם יש לי 3 משתנים בשם Var1, Var2, ו-Var3 ואני רוצה, נניח, לסכם

את Var1 ו-Var2 כמספרים בפורמט שלם ולהציב את התוצאה בפורמט שלם ב-Var3, הדרך לעשות זאת הוא:

אם Var1, Var2 ו-Var3 הם בגודל 16 או 32 ביט:

```
FILD Var1
FIADD Var2
FISTP Var3
```

ואם הם בגודל 64 ביט:

```
FILD Var1
FILD Var2
FADD
FISTP Var3
```

שימו לב ש-FADD הוא סכום ממשי.

חיסור וכפל ניתן לפתור באותה צורה משום שהפעולות הללו משמרות את אופי המספרים כמספרים שלמים ביצוג ממשי, דבר שאינו כך בחילוק למשל. במקרה של חילוק המצב יותר מורכב.

תוכניות דוגמא call_id1.c, idiv_mo2.asm, idiv_mo3.asm

מה שיש כאן הוא מימוש חדש של התוכנית call_id1.c שראינו את המימוש שלו בעזרת רוטינת אסמבלי המשתמשת באוגרי המעבד הרגילים. כאן נראה את המימוש של האריתמטיקה של השלמים בעזרת המעבד המתמטי. מטרת תוכניות הדוגמא הללו הוא להמחיש אריתמטיקה של שלמים במעבד המתמטי.

לצורך הדוגמא, נניח שאנחנו מעוניינים שהעיגול של החלוקה ללא שארית תהיה תמיד קיצוץ (3.6 ל-3, 3.6 ל-3). ההבדל בין שני המימושים של idiv_mod בקבצים idiv_mo2.asm ו-idiv_mo3.asm הוא הצורה שהפונקציה דואגת לעיגול קיצוץ. ב-idiv_mo2.asm העיגול היא ע"י הפחתה של 0.499999 כאשר מדובר במספר חיובי והוספה של 0.499999 כאשר מדובר במספר שלילי, בהנחה שהמעבד מעגל לקרוב ביותר. ב-idiv_mo3.asm זוהי הצבה של הערך 11 ל-RC שב-Control Word של המעבד.

ניהול ה-Control Word בקובץ idiv_mo3.asm

ניהול ה-Control Word ב-idiv_mo3.asm נעשה על ידי שמירת ערכו המקורי לתוך משתנה מיועד לכך Save_CW ושיחזור של הערך לפני החזרה. הצבת הערך 11 ל-RC נעשה על סמך הערך הנוכחי של ה-Control Word על ידי הצבתו למשתנה נפרד New_CW, ביצוע פעולות ביטיות עליו וטעינתו חזרה ל-Control Word. השימור של ה-Control Word נעשה בפקודה

FSTCW Save_CW

בתחילת הרוטינה והשיחזור נעשה ע"י הפקודה

FLDCW Save_CW

השינוי הזמני ב-Control Word נעשה ע"י הפקודות

```
MOV AX, Save_CW, AX
MOV New_CW, AX
OR New_CW, 0000110000000000b
FLDCW New_CW
```

הכופה על ה-RC את הערך 11 ע"י דריסת הערך הנוכחי של התמונה של ה-

RC ב-New_CW ב-11 ולאחר מכן טעינת New_CW ל-Control Word של המעבד.

מימוש האריתמטיקה בשני המימושים

שתי המימושים מבצעים את משימתם על ידי טעינת המספרים השלמים לאוגרי המעבד ע"י הפקודה FILD וחלוקה ע"י FIDIVR. בתוך המעבד האריתמטיקה היא ממשית אך התמרת התוצאה נעשית ע"י הפקודה FISTP. חישוב שארית החלוקה נעשה ע"י טעינת 2 המספרים למעבד ושימוש בפקודה FPREM.

הפקודה

FILD WORD PTR [BP+6]

טוען את המכנה. בכדי להתגונן מפני חלוקה באפס, הפקודה

FTST

משווה את המספר עם אפס. הפקודות

FSTSW AX

SAHF

מעבירות את תוצאות ההשוואה לאוגר הדגלים. משם אנחנו ממשיכים כמו ב-idiv_mol.asm בכל הקשור לטיפול בחלוקה באפס (שכן מעניין אותנו כאן רק שיוויון עם עם אפס או אי שיוויון, וכאן אין הבדל בין חסרי סימן לעם סימן).

במקרה התקין שבו לא נדרשנו לחלק באפס ההמשך הוא ביצוע החלוקה ע"י הפקודה

FIDVR WORD PTR [BP+4]

בשלב זה התוצאה ממשית, ע"י הפקודות

MOV BX,[BP+8]

FISTP WORD PTR [BX]

התוכנית מציבה את התוצאה ביעד תוך ביצוע ההמרה והעיגול הדרושים, ו-ST מתרוקן.

בדוגמת ריצה של התוכנית המהלך הזה מתבטא בכך ש-ST(0) מקבל את הערך

44.0, לאחר מכן מוחלף ב-2.38636, ליעד נכתב המספר השלם 2 ו-ST(0) מתרוקן.

חישוב שארית החלוקה נעשה ע"י הפקודות

```
FILD WORD PTR [BP+6]
FILD WORD PTR [BP+4]
FPREM
```

שים לב שהסדר של ה-FILD-ים חשוב. עכשיו ב-ST(0) נמצא השארית ואילו ב-ST(1) נמצא המכנה. עכשיו בעקבות ביצוע הפקודות

```
MOV BX,[BP+10]
FISTP WORD PTR [BX]
```

מוצב התוצאה ליעד ומתרוקן ST(1). ערך המכנה נמצא עכשיו ב-ST(0). חובה לרוקן אותו והדבר נעשה ע"י הפקודה

```
FFREE ST
```

בדוגמת הריצה יש לנו מציאות שבו האוגרים ST(0) ו-ST(1) עוברים שרשרת מצבים ממצב של שניהם ריקים ל-

שלב ראשון, אחרי FILD WORD PTR [BP+6],

```
ST(0) 44.0
ST(1) ריק
```

שלב שני, אחרי FILD WORD PTR [BP+4],

```
ST(0) 105.0
ST(1) 44.0
```

שלב שלישי, אחרי FPREM,

```
ST(0) 17.0
ST(1) 44.0
```

שלב רביעי, אחרי FISTP WORD PTR [BX],

ליעד מוצב הערך השלם 17 ואילו האוגרים של המעבד עוברים למצב

```
ST(0) 44.0
ST(1) ריק
```

עד לשלב החמישי (אחרי FFEE ST) ששניהם ריקים שוב.

```

/* call_id1.c - call assembler subroutine idiv_mod.asm from C program */

#include <stdio.h>

extern int idiv_mod(int Num, int Denom, int *Q, int *Rem);

void main()
{
    int Num, Denom, Q, Rem, No_Zero_Divide;

    printf("\nEnter Numerator, Denominator\n:");
    scanf("%d %d",&Num, &Denom);
    No_Zero_Divide = idiv_mod(Num,Denom,&Q,&Rem);
    if (No_Zero_Divide)
        printf("\n %d div %d = %d, mod(%d,%d) = %d\n",
            Num, Denom, Q, Num, Denom, Rem);
    else
        printf("\nError: Zero Divide.\n");
} /* main */

```

```

C:\>tcc call_id1.c idiv_mo2.asm
Turbo C++ Version 3.00 Copyright (c) 1992 Borland International
call_id1.c:
idiv_mo2.asm:
Turbo Assembler Version 3.1 Copyright (c) 1988, 1992 Borland
International

```

```

Assembling file:    idiv_mo2.ASM
Error messages:     None
Warning messages:   None
Passes:             1
Remaining memory:   398k

```

```

Turbo Link Version 5.0 Copyright (c) 1992 Borland International

```

```

    Available memory 4116560

```

```

C:\>call_id1.exe
Enter Numerator, Denominator
:-43 10

```

```

    -43 div 10 = -4, mod(-43,10) = -3

```

```

C:\>call_id1.exe
Enter Numerator, Denominator
:105 44

```

```

    105 div 44 = 2, mod(105,44) = 17

```

```

C:\>

```

```

; idiv_mo2.asm - Assembler implementation of C-callable function idiv_mod.
;
; Static Variables
ASSUME CS:_TEXT, DS:_DATA
;
_DATA SEGMENT DWORD PUBLIC 'DATA'
;
Half DQ 0.4999999999
_DATA ENDS
;
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
.386
.387
; Implementation of C callable function ...
; ... int idiv_mod(int Num, int Denom, int *Q, int *Rem)
;           [BP+4]   [BP+6]   [BP+8]   [BP+10]
; Compute Q := |_ Num / Denom |, Rem := MOD(Num, Denom)
; function idiv_mod returns 0 if Denom = 0 (illegal ..
; ... division by zero), 1 otherwise
;
PUBLIC _idiv_mod
_idiv_mod PROC NEAR
PUSH BP          ; Preserve BP
MOV BP,SP        ; Set BP to point to Parameter area
FIELD WORD PTR [BP+6] ; ST(0) := Denom
FTST             ; Denom = 0 ?
FSTSW AX ; AX = Status word
SAHF        ; Copy to flags register
JNZ Cont1   ; No, continue regular operation
; Yes, Denom = 0
FFREE ST
MOV AX,0 ; Return value := 0
JMP Done ; Skip following code
Cont1: ; Denom <> 0
FIDIVR WORD PTR [BP+4] ; ST = Num / ST, ST = Num / Denom
FTST ; Is it positive?
FSTSW AX
SAHF
JBE Neg1 ; Skip if negative
FSUB Half ; Subtract 1/2 to ensure rounding down
JMP Cont2
Neg1:
FADD Half ; Add 1/2 to ensure rounding down
Cont2:
;
MOV BX,[BP+8] ; BX := Offset Q
FISTP WORD PTR [BX] ; *Q := ST
FIELD WORD PTR [BP+6] ; ST = Denom
FIELD WORD PTR [BP+4] ; ST = Num, ST(1) = Denom
FPREM ; ST = ST mod ST(1)
MOV BX,[BP+10] ; BX := Offset Rem
FISTP WORD PTR [BX] ; *Rem := ST
FFREE ST
MOV AX,1 ; Ensure return value = 1
Done:
POP BP ; Restore BP register
RET
_idiv_mod ENDP
;
_TEXT ENDS
;
END

```

```

; idiv_mo3.asm - Assembler implementation of C-callable function idiv_mod.
;
;
; Control Word
; -----
; 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0
; ---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+
; | R | R | R | I | RC | PC | R | R | PM | UM | OM | ZM | DM | IM |
; ---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+---+
;
ASSUME CS:_TEXT, DS:_DATA
;
; Static Variables
_DATA SEGMENT DWORD PUBLIC 'DATA'
;
Save_CW DW ?
New_CW DW ?
;
_DATA ENDS
;
_TEXT SEGMENT BYTE PUBLIC 'CODE'
.386
.387
; Implementation of C callable function ...
; ... int idiv_mod(int Num, int Denom, int *Q, int *Rem)
; [BP+4] [BP+6] [BP+8] [BP+10]
; Compute Q := |_ Num / Denom _| ,Rem := MOD(Num, Denom)
; function idiv_mod returns 0 if Denom = 0 (illegal ..
; ... division by zero), 1 otherwise
;
PUBLIC _idiv_mod
_idiv_mod PROC NEAR
PUSH BP ; Preserve BP
MOV BP,SP ; Set BP to point to Parameter area
;
FSTCW Save_CW ; Store status in Save_CW
MOV AX,Save_CW
MOV New_CW,AX ; Store status in New_CW
OR New_CW,0000110000000000B ; Set RC to 11 (Chop)
FLDCW New_CW ; Set New CW
;
FILD WORD PTR [BP+6] ; ST(0) := Denom
FTST ; Denom = 0 ?
FSTSW AX ; Transfer SW to AX
SAHF ; Copy to flags register
JNZ Cont ; Denom != 0
; Yes, Denom = 0
FFREE ST
MOV AX,0 ; Return value := 0
JMP Done ; Skip following code
Cont: ; Denom != 0

```

```

FIDIVR WORD PTR [BP+4]      ; ST = Num / ST, ST = Num / Denom
MOV  BX,[BP+8]              ; BX := Offset Q
FISTP WORD PTR [BX]         ; *Q := ST
FILD  WORD PTR [BP+6]       ; ST = Denom
FILD  WORD PTR [BP+4]       ; ST = Num, ST(1) = Denom
FPREM                                ; ST = ST mod ST(1)
MOV  BX,[BP+10]             ; BX := Offset Rem
FISTP WORD PTR [BX]         ; *Rem := ST
FFREE ST                    ; Free ST(0)
MOV  AX,1                   ; Ensure return value = 1
Done:
;
    FLDCW Save_CW           ; Restore control word to original value
    POP  BP                 ; Restore BP register
    RET
_idiv_mod ENDP
;
_TEXT ENDS
;
    END

```